

[Kjær Rasmussen.]

ikke adskille handel og brug. En bruger vil som oftest også være en småhandlende.

Nu skal vi jo senere diskutere regeringens forslag om strafforhøjelse, men lad mig allerede nu anbefale, at man interesserer sig meget for den engelske rapport, som nylig er udkommet. Dette som et forslag til udvalget. Rapporten ser sådan ud, og til beroligelse for royalistiske partier i denne sal kan jeg sige, at den er udgivet af Her Majesty's Stationary Office. Price 7 sh 6d, så det er altså overkommeligt for udvalget at anskaffe sig denne engelske cannabisrapport.

Medens samfundet således ikke har den mindste grund til at kriminalisere den almindelige hashbruger, stiller sagen sig jo noget anderledes, når det drejer sig om retsforfølgning af de bagmænd, som står bag handelen med de hårde narkotika, altså folk, som direkte har denne handel som erhverv. De skal vist ikke vente forståelse i nogen del af denne sal. Vor bestræbelse her må jo netop gå ud på at forhindre, at store dele af ungdommen tvinges i armene på dette miljø, og derfor bør cannabisprodukterne naturligvis frigives.

Forespørgerne har uret, når de konstaterer i forespørgslen, at samfundet må gøre noget for brugerne af euforiserende stoffer i almindelighed. Denne holdning kan vi ikke tilslutte os, fordi der er himmelvid forskel på brugere og misbrugere. De sidste udgør heldigvis en lille del, og her er vi naturligvis med på, at samfundet træder til. Statsministerens velvilje over for et hjælpeprogram var naturligvis en glædelig ting, men der blev jo også dryppet lidt malurt i bægeret gennem udtalelsen om, at de konkrete udgifter måtte vurderes i sammenhæng med den almindelige finansielle situation. Denne bemærkning smager lidt af de 43 mill. kr., som vi har set omtalt i pressen. Vi mener altså ikke, at dette beløb er tilstrækkeligt, dersom en virkelig effektiv indsats skal ydes. Det skal dog også siges, at havde man lukket op for pengekasen for år tilbage til børne- og ungdomsarbejde, ja, så havde problemerne været mere overkommelige i dag.

Hvad skal indsatsen så bestå i? Ja, den består så afgjort ikke i at isolere misbrugerne i koncentrationslejre på øde øer. Inden

man kommer med så drastiske forslag, burde man nok studere årsagerne til misbruget nærmere. Det skulle være unødvendigt at understrege, at regeringen heller ikke har udtalt sig for en isolation af den art.

Men problematikken omkring misbruget må nok ses på to leder, for det første en forebyggelse af, at misbruget breder sig, for det andet en hjælp til dem, der allerede er havnet i misbruget. Forebyggelsen kan bl. a. ske på den måde, at samfundet nu holder op med at rode begreberne sammen. I lang tid har man fra ansvarligt hold kaldt alle stofbrugere for narkomaner. Man har udnævnt alle stoffer til at være lige farlige. Mange unge har på trods af denne hetz alligevel prøvet cannabisprodukterne og fundet, at de ansvarlige simpelt hen har fyldt dem med løgn. Hvorfor skulle det så egentlig ikke også være løgn, at f. eks. morfin er farligt? Det er jo egentlig ganske ræsonnabelt, og vi kan udlede heraf, at tilidskrisen mellem generationerne absolut ikke er blevet mindre. Kommunikationsapparatets folk må bære en stor del af ansvaret herfor.

Og så er der endelig dem, der er havnet i misbrug. Hvad kan der gøres for dem? Vi mener, at man bør interessere sig overmåde meget for det utraditionelle projekt, som er udarbejdet af ungdomsklinikken i København. Alle her i folketinget har fået pjecen, der hedder „Narkomani — 4 indlæg i debatten om de unges stofmisbrug“. Jeg vil meget anbefale, at tingets medlemmer interesserer sig for denne pjecce. Heri giver Karen Berntsen en udmærket redegørelse for de nye utraditionelle behandlingsformer.

Til sidst kan jeg ikke undlade at komme med en bemærkning om, at dette samfund bør bruge denne debat som udgangspunkt for en selvransagelse, at man interesserer sig for årsagerne til stofbrug i stedet for at mobilisere al sin kraft og alt sit mod til bekæmpelse af symptomerne. Desværre er vore forhåbninger ikke store. En løsning kræver, at vi har et samfund, der er i stand til at reagere med andet og på en anden måde end med vold, og jeg forstår justitsministerens forslag, som vi senere skal behandle, som et udslag af vold over for en minoritetsgruppe.

I øvrigt har jeg naturligvis flere bemærk-